

EGOERA

Energiak gure sistema sozioekonomikoa mugitzen du. Gaur egungo sistema kapitalista baliabideen (giza-baliabideak, natura, materialak, erregaiak...) xahuketan oinarritzen da baliabide guzti horiek agortu arte. Urtez urte ekoizpenak eta kontsumoak gora egin behar dute sistema honek, kapitalismoak, ondo funtzionatu dezan. Horrekin batera, urtez urte hondamendi naturalak (klima aldaketa barne) eta jendarteko desorekak gora egiten dute. Sistema honen arima da. EHBilduk sistema burujabe eta jasangarrirako trantsizioa burutu nahi du. Erronka oso handia da eta pausuz pausu baina sendo egin behar da.

Erregai fosilen (merkeen) agorpena heldu denean, EAE-n ere aurreranzko ihesbideari ekin diogu. Arlo honetan gure menpekotasuna erabatekoa da. Ez soilik erabiltzen dugun energiaren % 93ak kanpoan duelako jatorria,

erabakiak hemendik kanpo hartzen direlako ere. Baina egoera hori eman da hemengo arduradunek erregai fosiletan oinarritzen den eredu zentralizatua sustatu dutelako. Paperean trantsizioaren aldeko jarrera idatzi arren datuek agerian uzten digute zein den benetako apustua. Era horretan nahikoa da azken 10 urteko konparaketa bat egitea: EAE-n, 2004-2014 urte tartean, energiaren azken kontsumoan % 38,3 izatetik % 41,3 izatera pasatu da, gasa % 25,6 izatetik % 26,6 izatera eta berriztagarriak % 3,6 izatetik % 5,2 izatera. Beraz, ustez berriztagarrietan oinarritzen den eredu batera trantsizio egin beharraren irudia ematen bada ere, instituzio nagusien datuek oso argi uzten dute ez dagoela energia ereduan benetako trantsiziorik emateko asmorik, iraganeko inertziak bultzatutako aurreranzko ihesbidea baino ez.

HELBURUA

Energia kontsumoa %20 murriztu eta energia kontsumo gordinaren %20a berriztagarria izatea. Era berean, energia ondare publikoa eta estrategikoa bezala kudeatzen hasi behar gara. Horretarako, irizpide ekonomiko pribatuen menpean erregai fosiletan oinarritzen den gaur egungo eredu eraldatzen hasi behar dugu. Erabakiak, kostuak eta onurak gizarteratuz eta energia berriztagarrietan oinarritzen den eredu banandu berri bat ezarri.

NEURRIAK

- 1 Energia subirautea eta karbono isuri gabeko energia eredu ezartzeko trantsiziorako Herri Akordio zabala sinatu, alderdi politiko, sindikatu, talde ekologistekin eta beste hainbeste eragile sozial eta ekonomikoekin. Akordio horren ardatz nagusiak, eskualdez eskualde parte hartze prozesu zabal baten bitartez herritarrei eta eragileei ezagutzera emango ditugu. Hiru helburu nagusi edukiko lituzke akordio horrek:

Kontsumoa arrazionalizatu

Karbono isuri gabeko eredu berriztagarria

Kontrol publikoa

- Energia Berriztagarrien Euskal Erakundea, lehentasunez energia berriztagarriak garatzeko erakundeetan bihurtu. Bere menpe dagoen egitura helburu nagusi horretara bideratuz. Erregai fosilak ikertzeko edota ustiatzeko dauden azpiegiturak birbideratu energia berriztagarrien estratergiarantz.
- Diru laguntzen eta inbertsioen diru lerroak energia berriztagarrietara bideratu. Ikerketa eta garapenerako proiektu zehatzak bultzatuz eta ekoizpenerako inbertsio zehatzak eginez. Autokontsumoa eta tokiko (Herri/eskualde mailako) ekoizpen proiektuak garatu, izaera publikoarekin (udal eta eskualde agentziekin) eta bertoko tokiko herritarren parte hartzea bermatzen duten energia kooperatibekin.
- Argindar komertzializatzaile publiko bat eratu eraikin publikoentzako eta bezero zaurgarrientzako, pobrezia energetikoaren ondorioz ematen diren horniketa mozketak ekiditeko. Era berean, soilik energia berriztagarrietatik eratorritako argindarra komertzializatzen duten kooperatibak sustatu kontsumo pribaturako.
- Komertzializatzaile publikoa sortu bitartean, Jaurlaritzarenpean dauden eraikin publikoetan, oligopolio energetikoarekin indarrean dauden hornidura elektrikorako kontratuak bertan behera utzi. 100% energia berriztagarria bermatuko duten kooperatiba herritarrekin progresiboki hornidura kontratuak esleituz.
- Balantze garbiarekin argindarraren autokontsumoa (bai individuala zein komunitarioa) sustatzeko marko arautzaile egoki bat egin eta diru-laguntzak ezarri.